Kwaliteitskaart Rekenen

Tweedejaars nieuwkomers in het regulier onderwijs - groep 4 t/m 8

Opties	Actie	Achtergrondinformatie	Materialen
Optie 1 Leerling heeft een leeftijdsadequaat niveau.	Leerling sluit aan bij de reguliere groep. Let op: de Nederlandse taal kan lastig zijn. Zie 'Taal in de rekenles'.	Leraar24: Beter leren rekenen door meer aandacht voor taal	
Optie 2 Leerling is niet op leeftijdsadequaat niveau: • hiaten in technische vaardigheden • hiaten in meten, meetkunde en/of klokkijken *Doel: zo snel mogelijk aansluiten bij de groep.*	**Maak een plan en stel doelen** • Werk adaptief: start bij het niveau van de leerling en versnel waar mogelijk. • Werk aan de hiaten met doelen uit de reguliere methode (of de LOWAN-leerlijn Rekenen). • Gebruik de reguliere methode: vertrouwd materiaal maakt later aansluiten makkelijker. • Stel ambitieuze SMART-doelen op basis van het eerdere leerrendement. Per les één doel, helder voor de leerling. • Geef dagelijks (verlengde) instructie.	LOWAN Leerlijnen Rekenen	• Maatwerk (Malmberg) • Rekenroute (eigen leerlijn of remediërend) • Routeboekjes of maatwerkboekjes van de methode • Maatje dat kan 'vertalen' bij zelfstandig werken
De rekenles: taal in de rekenles			
Taal in de rekenles	Leerlingen denken in taal. De rekenkennis is er vaak al; de Nederlandse taal is een extra drempel. Zet de thuistaal in, bijv. via een vertaalapp.		
Voorafgaand aan de les	• Kies de rekentaalwoorden die essentieel zijn voor deze les. • Bespreek ze vooraf (scaffolding): tekenen, modelleren, verbanden leggen of opzoeken in de thuistaal. • Leg de strategie uit en laat die zien, met concreet materiaal. Gebruik dezelfde strategie als de methode. • Pre-teach in eigen taal (maatje) of in het NL.	• Anton Boonen: Beter rekenen door tekenen • Leraar24: Beter leren rekenen door meer aandacht voor taal	• Rekentaal - LOWAN

Taal in de rekenles	Actie	Achtergrondinformatie	Materialen
Tijdens de les	• Geef dagelijks instructie met taalsteun: onderstreep woorden, teken de som, leg verbanden. • Herhaal de nieuwe woorden vaak. • Zet stagiaires, vrijwilligers of tutors in, maar houd zelf de regie.	• Lianne Stolte (LOWAN, 2024): Thuistalen in de rekenles • PO-Raad: Ruimte voor nieuwe talenten • Jantien Smit: En nu in rekentaal!	
Verwerking	• Werkt de leerling later zelfstandig? Herhaal kort de instructie of verwijs naar de voorbeeldsom of een filmpje van de methode. • Herhaal de woorden: ze beklijven na 7 tot 9 keer, in verschillende contexten. Begrijpen komt eerder dan zelf gebruiken. • Geef directe feedback en laat lastige sommen opnieuw maken.		
Na de les	Observeer dagelijks en gebruik toetsen. Is het de taal of het rekenen zelf? Stel nieuwe doelen en zet zo nodig extra interventies in.		
Tips	• Laat de leerling een vertaalapp gebruiken. • Maak samen een opzoekschriftje: rekentaalwoorden met betekenis in de thuistaal, strategiestappen, voorbeeldsommen en hulpmiddelen (bijv. tafels, cijfers in de thuistaal, stappen bij een deelsom).		
Toetsing	• Toets elke 3 weken (methodegebonden of methodeonafhankelijk). Stel samen doelen en bespreek de resultaten met de leerling. • Taal kan ook bij toetsen een drempel zijn. Laat zo nodig vertalen door leerkracht of onderwijsassistent. • Spreek af of vertaalapp of opzoekschriftje mag. Wees consequent, dan krijg je een betrouwbaar beeld van de leerbaarheid.		• RDO4 (hiaten en beheersing tussendoelen) • Bareka (inzicht in basisvaardigheden)
Zorg over de ontwikkeling	Ontwikkelt de leerling ondanks alle interventies nauwelijks? Schaal de zorgroute op.		